

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem, pobočka v Liberci, rozhodl samosoudkyně Mgr. Lucíí Trejbalovou v právní věci žalobce **V.B.**, bytem XX, proti žalované **České správě sociálního zabezpečení**, se sídlem Křížová 25, Praha 5, **o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne XX, č. j. XX,**

t a k t o :

- I. Žaloba proti rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení ze dne XX, č. j. XX, se z a m í t á .**
- II. Žádný z účastníků n e m á právo na náhradu nákladů řízení.**

O d ů v o d n ě n í :

Žalobou podanou v zákonné lhůtě se žalobce domáhal zrušení shora uvedeného rozhodnutí žalované, kterým byly zamítnuty žalobcovy námitky a potvrzeno rozhodnutí žalované ze dne XX, č. j. XX. Tímto prvostupňovým rozhodnutím žalovaná upravila žalobci od 17. 6. 2009 starobní důchod podle § 56 odst. 1 písm. b) zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, s tím, že starobní důchod činí 9 126 Kč měsíčně, od lednové splátky důchodu v roce 2011 ve výši 9 458 Kč měsíčně dle nařízení vlády č. 281/2010 Sb. a od lednové splátky důchodu v roce 2012 ve výši 9 614 Kč měsíčně dle vyhlášky MPSV č. 286/2011 Sb.

Žalobce nesouhlasí s tím, že mu bylo žalovanou do I. pracovní kategorie zařazeno pouze 455 dnů. Namítal, že od 16. 4. 1954 do 27. 7. 1957 byl zaměstnán ve XX jako dělník ve výrobě, jednalo se o těžký a nebezpečný chemický provoz. Podle žalobce se nelze spokojit s vyjádřením tehdejšího zaměstnavatele, že záznamy o pracovních kategoriích se u něj nacházejí až od roku 1958, tato skutečnost nemůže jít k tíži žalobce, podstatný je faktický výkon práce u tehdejšího zaměstnavatele. Rovněž od 2. 5. 1973 do 2. 12. 1977, kdy byl žalobce členem XX, byl uvolněn jako dělník do agrochemického podniku XX, kde opět pracoval v chemickém průmyslu. Žalobce odkázal na kopii potvrzení o zaměstnání XX a

XX. Z uvedených důvodů požadoval, aby soud zrušil napadené rozhodnutí a uložil žalované nahradit mu náklady řízení.

V písemném vyjádření k žalobě žalovaná upozornila na to, že ve správním spise je založena jen poslední žádost žalobce o starobní důchod z roku 1997, která odkazuje na průběh zaměstnání uvedených v předchozích žádostech. Starobní důchod žalobce pobírá od 10. 11. 1995, doby zaměstnání a výdělky získané žalobcem a použité pro výpočet důchodu byly doloženy evidenčními listy důchodového zabezpečení, které byly již skartovány a údaje z nich byly přeneseny do osobních listů důchodového zabezpečení, které sloužily jako podklad pro přiznání částečného invalidního důchodu v roce 1988 a v roce 1991. Údaje v nich uvedené, ze kterých žalovaná při přiznání starobního důchodu vycházela, žalobce nikdy nerozporoval. Nerozporoval ani rozhodnutí o přiznání jak částečných invalidních důchodů, tak důchodu starobního. Až dne 22. 2. 2005 požádal o přepočtení svého starobního důchodu, doložil doklad o evidenci na úřadu práce, potvrzení XX ze dne 6. 3. 1989 o době zaměstnání od 16. 4. 1954 do 27. 7. 1957, potvrzení XX ze dne 6. 3. 1989 a potvrzení XX s potvrzením členství od 2. 5. 1973 do 27. 7. 1977 ve III. pracovní kategorii a chybějícího období od 25. 5. 1973 do 2. 12. 1977 rovněž ve III. pracovní kategorii, což žalovaná zohlednila. Ani rozhodnutí žalované ze 17. 6. 2005 žalobce nenapadl žalobou, ačkoliv se přepočtení důchodu týkal i žalobcem rozporovaných období. Po doplacení pojistného za rok 1994 až 1997 byl starobní důchod přepočten a zvýšen rozhodnutím ze dne 15. 4. 2008 a ani toto rozhodnutí žalobce nezpochybnil. Až na základě dalšího požadavku ze dne 2. 8. 2012, kdy požadoval překontrolování započtené doby pojištění OSVČ 1989 až 1992 a 1995 a doby zaměstnání v roce 1961 až 1962, bylo vydáno nové rozhodnutí ze dne 1. 11. 2012, kdy došlo k započtení chybějících dob a přepočtení starobního důchodu. Teprve toto rozhodnutí žalobce napadl námitkami, kdy nesouhlasil se započtením pouze jednoho roku v I. pracovní kategorii. Doba zaměstnání v I. pracovní kategorii je prokázána pouze potvrzením XX, a to od 1. 6. 1985 do ukončení pracovního poměru. Potvrzení XX zaměstnání v I. kategorii nepotvrzuje a žalobce jej předložil již v roce 2005. XX vyhotovil dne 9. 1. 2013 evidenční list důchodového zabezpečení za období od 1. 6. 1985 do 30. 9. 1989 s podrobným rozepsáním pracovních kategorií na dny v jednotlivých letech. V I. pracovní kategorii je prokázáno celkem 455 dnů. Spolchemi, n.p. Ústí nad Labem dne 7. 1. 2013 sdělila, že pracovní kategorie vedla až roku 1958. Na základě došetřených skutečností byly námitky žalobce zamítnuty. Žalovaná tak nezjistila na základě dostupných důkazních prostředků, že by byly doby zaměstnání zařazené do I. pracovní kategorii žalobci započteny nesprávně. Žalobce nedoložil žádný doklad, který by prokazoval další výkon zaměstnání v první pracovní kategorii a zpochybnil tím údaje pravomocně zhodnocené pro účely důchodového pojištění řadu let. Dle žalované neunesl žalobce důkazní břemeno a nepředložil žádný listinný důkaz zpochybňující dosavadní údaje. Proto žalovaná vycházela z údajů dle osobních listů důchodového zabezpečení. Pokud žalobce až v žalobě zpochybňuje výkon svého zaměstnání v XX v období od 2. 5. 1973 do 2. 12. 1977, nelze požadavku vyhovět, v řízení o námitkách dané období zpochybňováno nebylo, nebylo proto žalovanou prověřováno v možných archivech. Žalovaná na základě stejného dokladu již pravomocně rozhodla, a to když rozhodnutím ze dne 17. 6. 2005 započtla chybějící dobu zaměstnání ve III. pracovní kategorii, když preferovaná kategorie nebyla potvrzena. Žalobce ani v tomto případě nepředložil žádný nový důkaz, který by dosud nebyl k dispozici, kterým by byl dosavadní zápočet doby zaměstnání ve III. pracovní kategorii zpochybněn. Žalovaná navrhovala jako nedůvodnou žalobu zamítnout.

Soud ověřil, že ve správním spisu, předloženém žalovanou, se nenacházejí evidenční listy důchodového zabezpečení, jimiž by bylo prokázáno, že žalobcem uváděná doba je zaměstnáním zahrnutým do I. pracovní kategorie. Potvrzení, jichž se žalobce v žalobě dovolává, a to potvrzení XX a XX byly žalobcem předloženy již v roce 2005, kdy dokládal určitou dobu, po kterou byl veden v evidenci uchazečů o zaměstnání a žádal o přepočtení starobního důchodu, který mu byl přiznán rozhodnutím žalované od 10. 11. 1995.

Z osobního listu důchodového zabezpečení vypracovaného ke dni 10. 1. 1991 (pro účely přiznání částečného invalidního důchodu), dále vypracovaného ke dni 23. 4. 1997 (pro účely přiznání starobního důchodu), dále z osobního listu důchodového zabezpečení, který byl vypracován pro účely přepočtu starobního důchodu dne 22. 3. 2005, vyplývá, že žalobcem uváděná doba nebyla zařazena do I. pracovní kategorie, ale byla hodnocena od 16. 4. 1954 do 31. 12. 1954 ve II. pracovní kategorii (260 dnů), ostatní doba pak od 1. 1. 1955 do 27. 7. 1957 byla hodnocena v III. pracovní kategorii. Rovněž doba od 2. 5. 1973 do 2. 12. 1977 byla v posledně zmíněném osobním listu důchodového zabezpečení hodnocena jako doba v III. pracovní kategorii. Z tohoto osobního listu důchodového zabezpečení vycházelo rozhodnutí žalované ze dne 17. 6. 2005, kterým byl žalobci od 22. 2. 2002 upraven starobní důchod s tím, že v I. pracovní kategorii byl započten 1 rok. Ze stejných údajů vycházel i osobní list důchodového zabezpečení vypracovaný ke dni 5. 3. 2008 pro účely dalšího rozhodnutí o úpravě starobního důchodu, jež byl žalobci upraven rozhodnutím ze dne 15. 4. 2008 v důsledku doplacení pojistného OSVČ za rok 1994. Z rozhodnutí vyplývá, že důchod byl vyměřen z III. pracovní kategorie z průměrného měsíčního výdělku za roky 1979 až 1988.

Dne 2. 8. 2012 požádal žalobce o další úpravu starobního důchodu s tím, že dne 17. 6. 2009 doplatil dlužné pojistné za rok 1995, když má dosud hodnocenou dobu pouze do 13. 3. 1995 a důchod mu byl přiznán od 10. 11. 1995. Doložil také chybějící dobu pojištění od 7. 4. 1961 do 12. 1. 1962 potvrzením XX, když tato doba nebyla v osobním listu důchodového zabezpečení zahrnuta. Z osobního listu důchodového zabezpečení ze dne 18. 9. 2012 plyne, že doba zaměstnání v letech 1961 až 1962 byla žalobci do osobního listu zahrnuta, byla rovněž zahrnuta doba v roce 1995 jako samostatná výdělečná činnost v důsledku zaplacení pojistného. Doby, které žalobce rozporuje, byly uvedeny ve shodném rozsahu a byly hodnoceny shodně jako v předchozích osobních listech důchodového zabezpečení.

Rozhodnutím ze dne 1. 11. 2012 žalovaná vyslovena, že od 17. 6. 2009 se žalobci podle § 56 odst. 1 písm. b) zákona o důchodovém pojištění upravuje starobní důchod s tím, že výpočet byl proveden ke dni 10. 11. 1995, důchod byl vyměřen ze III. pracovní kategorie z průměrného měsíčního výdělku za roky 1979 až 1988 a s tím, že započtená doba zaměstnání činí 38 roků, z toho 35 roků ve III. pracovní kategorii, 2 roky ve II. pracovní kategorii a 1 rok v I. pracovní kategorii.

V námitkách se žalobce bránil tomu, že by v I. pracovní kategorii odpracoval pouze 1 rok. Doložil potvrzení XX, ze dne 19. 9. 1989 o tom, že od 1. 6. 1985 do ukončení pracovního poměru vykonával železobetonářské a zednické práce, dále opět předložil potvrzení XX ze dne 6. 3. 1989.

Žalobou napadeným rozhodnutím byly žalobcovy námitky zamítnuty a prvostupňové rozhodnutí potvrzeno s odůvodněním, že žalobcem předložené důkazy neprokazují, že by v I. pracovní kategorii odpracoval více dnů, než kolik bylo zhodnoceno. Žalovaná uvedla, že dřívější zařazení zaměstnání do pracovních kategorií žalobce nerozporoval, a to ani, když žalovaná rozhodnutími ze dne 17. 6. 2005 a 15. 4. 2008 a rozhodnutím ze dne 1. 11. 2012 rozhodovala o úpravě starobního důchodu. Žalovaná odkázala na sdělení zaměstnavatele XX ze dne 9. 1. 2013 o tom, že záznamy o pracovních kategoriích se nacházejí od roku 1958. XX pak dopisem ze dne 9. 1. 2013 potvrdil, že žalobce v I. pracovní kategorii pracoval 335 dnů v roce 1988 a 120 dnů v roce 1989, přičemž tyto doby byly žalobci do I. kategorie již započteny. Žalovaná uvedla, že prověřila dostupné důkazní prostředky a podklady, na základě kterých byly pracovní kategorie žalobce zhodnoceny, a došla ke zjištění, že žádná okolnost nenasvědčuje tomu, že by doby náležící do I. pracovní kategorie byly započteny nesprávně.

Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí a řízení jemu předcházející v řízení dle části třetí, hlavy druhé, dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“), v mezích a rozsahu uplatněných žalobních bodů, vycházejí přitom ze skutkového a právního vztahu v době rozhodování správního orgánu (v souladu s § 75 odst. 1, odst. 2 s. ř. s.).

K projednání žaloby nařídil soud ústní jednání, při němž oba účastníci setrvali na svém stanovisku. Žalobce dále vznášel námitky proti době zaměstnání, jež mu byla zohledněna v rozhodnutí žalované o přiznání starobního důchodu z roku 1997 a 2008, nesouhlasil, že mu bylo hodnoceno 35 roků v III. pracovní kategorii, neboť pracoval další 3 roky v chemickém průmyslu a tato doba nebyla správně hodnocena. Ačkoli žalobce stále trval na tom, že ke sporné době má veškeré doklady, soudu nepředložil ani neoznačil jiné důkazy, než ty, na které se odvolával v žalobě. Soud těmito listinami dokazování nedoplňoval pro nadbytečnost, neboť žalobcem označené listiny (příslušná potvrzení jeho předchozích zaměstnavatelů) již byly součástí správního spisu a žalovaná je měla k dispozici při rozhodování o žádostech žalobce o úpravu starobního důchodu.

V souzeném případě jde o to, zda napadenými rozhodnutími žalovaná přepočítala [ve smyslu § 56 odst. 1 písm. b) zákona o důchodovém pojištění změnila předchozí rozhodnutí] žalobcův starobní důchod na základě správně zjištěných skutečností, a to co do rozsahu a zohlednění doby zaměstnání v preferované I. pracovní kategorii.

Obecně lze uvést, že doba zaměstnání v preferovaných kategoriích (tj. i v I. pracovní kategorii), které byly zavedeny poprvé již zákonem č. 55/1956 Sb., o sociálním zabezpečení, měla vliv na vznik nároku na starobní důchod a jeho výši, ovšem při splnění zákonných podmínek.

Není sporu o tom, že žalobci byl starobní důchod přiznán od 10. 11. 1995 (tj. při dosažení 60 let věku) ještě podle zákona č. 100/1988 Sb., o sociálním zabezpečení, k žádosti uplatněné v roce 1997, v níž žalobce k průběhu předchozích zaměstnání odkázal

na žádosti předchozí (konkrétně žádost o částečný invalidní důchod, který mu byl přiznán od 19. 4. 1989). Ve shodě se žalovanou soud konstatuje, že údaje, na základě kterých byl žalobci přiznán částečný invalidní důchod, včetně údajů o dobách zaměstnání a zařazení do příslušných pracovních kategorií, sloužily žalované k přiznání a stanovení starobního důchodu rozhodnutím ze dne 7. 5. 1997. Ze spisového materiálu přitom plyne, že údaje o době zaměstnání v I. a II. pracovní kategorii byly do osobních listů důchodového zabezpečení (ze dne 10. 1. 1991 a 23. 4. 1997) převzaty z evidenčních listů zaměstnavatelů. Tyto údaje byly následně převzaty do osobních listů důchodového zabezpečení žalobce, jež byly žalovanou vypracovány pro účely přepočtení starobního důchodu rozhodnutími žalované ze dne 17. 6. 2005 a 15. 4. 2008. Rozsahu doby zaměstnání a počtu dnů zařazených do I. pracovní kategorie (resp. zařazení doby od 16. 4. 1954 do 27. 7. 1957 do II. a III. kategorie a doby od 2. 5. 1973 do 2. 12. 1977 do III. kategorie), jak byly uvedeny v těchto osobních listech důchodového zabezpečení, se žalobce nijak nebránil.

Způsob dokazování doby zaměstnání v pracovních kategoriích není zákonem č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, zvláště upraven (shodně konstatoval Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 27. 1. 2010, č. j. 6 Ads 129/2009-74, všechny rozsudky dostupné na www.nssoud.cz). Doba zaměstnání a zařazení do příslušné kategorie byla obvykle prokazována příslušnými evidenčními listy zaměstnavatelů, údaje z nich byly přebírány do osobních listů důchodového zabezpečení. Ve sporných případech pak bylo prokazování dob zaměstnání a zařazení do příslušné pracovní kategorie doplňováno i potvrzeními zaměstnavatelů, ale i důkazy dalšími (svědeckými výpověďmi, pracovními smlouvami, celopodnikovými směrnicemi, apod.), na základě nichž bylo možno dospět k závěru o zařazení určitého zaměstnání do příslušného resortního seznamu a v závislosti na tom k závěru o posouzení doby zaměstnání jako doby v preferované pracovní kategorii.

Žalobce má však jako dobu odpracovanou v I. pracovní kategorii prokázanou pouze dobu v rozsahu 455 dnů (335 dnů od 1. 1. 1988 do 31. 12. 1988 a 120 dnů od 1. 1. 1989 do 31. 5. 1989), jak plyne ze všech osobních listů důchodového zabezpečení a jak v námitkovém řízení opět ověřila žalovaná dotazem u Diamo, s.p.

Doba zaměstnání od 16. 4. 1954 do 27. 7. 1957 jako doba odpracovaná v I. pracovní kategorii u tehdejšího žalobcova zaměstnavatele XX prokázána nebyla a není. Z potvrzení zaměstnavatele ze dne 6. 3. 1989, jehož se žalobce dovolává, neplynou žádné skutečnosti, na základě kterých by bylo možno dovodit, že žalobce v inkriminované době pracoval v zaměstnání zařazeném do I. pracovní kategorie. Nebránil-li se žalobce v minulosti údajům, které jeho zaměstnavatel poskytl pro účely sociálního zabezpečení v evidenčních listech, z nichž vycházely osobní listy důchodového zabezpečení, ani údajům (či jejich nedostatku) v potvrzení vydaném pro účely přiznání důchodu, a nemá k dispozici žádné jiné důkazy prokazující zařazení zaměstnání do preferované kategorie, může nyní jen stěží s úspěchem vyvrátit skutečnosti zjištěné žalovanou a doložené osobními listy důchodového zabezpečení. Namítá-li žalobce, že nemůže jít k jeho tíži, že XX evidenci kategorií vedla až po roce 1958 (viz její sdělení ze dne 7. 1. 2013), soud s ním nemůže souhlasit. Žalobce se totiž ocitl v důsledku dlouhé doby od ukončení zaměstnání v důkazní nouzi, když v řízení o žádosti o změnu rozhodnutí o starobním důchodu, jakož i v řízení před soudem, nepředložil ani neoznačil relevantní důkazy, jež by skutková zjištění žalované o zařazení doby zaměstnání od

16. 4. 1954 do 27. 7. 1957 vyvrátila. Pouhé žalobcovy tvrzení o práci dělníka v chemickém provozu k vyvrácení zjištěných skutečností nepostačí.

V podstatě totéž lze uvést k žalobcově námitce o nehodnocení doby zaměstnání od 2. 5. 1973 do 2. 12. 1977 jako doby odpracované v I. pracovní kategorii. Zmíněná doba byla na základě potvrzení zaměstnavatele XX ze dne 10. 3. 1989 (předloženého již pro účely přepočtu starobního důchodu v roce 2005, viz doplnění části doby v osobním listu důchodového zabezpečení ze dne 22. 3. 2005) žalobci zhodnocena jako doba odpracovaná v nepreferované III. pracovní kategorii. Ze zmíněného potvrzení ani z jiných podkladů pro přiznání důchodu, resp. jeho dopočtení neplyne, že by v této době žalobce vykonával zaměstnání odpovídající zaměstnání zařazenému do I. pracovní kategorie.

Soud tak má za to, že žalovaná dostala své povinnosti zjistit skutkový stav ohledně doby pojištění tak, aby o něm nebyly důvodné pochybnosti a v rozsahu nezbytném pro rozhodnutí o žádosti žalobce o přepočet starobního důchodu ze dne 2. 8. 2011. Ve spisové dokumentaci se nenachází jediný podklad, na základě něhož by bylo možné žalobcem zmíněné doby zaměstnání hodnotit jako doby odpracované v I. pracovní kategorii, proto žalovaná mohla pro účely přepočtu starobního důchodu pouze zohlednit, že žalobce doplatil pojistné za rok určitou dobu, kdy byl osobou samostatně výdělečně činnou, a prokázal chybějící dobu pojištění od 17. 12. 1961 do 14. 1. 1962.

Z uvedených důvodů má soud za to, že žalovaná neporušila zákon namítaným způsobem, nezohlednila-li dobu od 16. 4. 1954 do 27. 7. 1957 a od 2. 4. 1973 do 2. 12. 1973 jako dobu žalobcem odpracovanou v I. pracovní kategorii. Žaloba je tak nedůvodná a soud ji zamítl postupem dle § 78 odst. 7 s. ř. s.

Soud dále uvádí, že se nemohl věcně zabývat žalobcem vznášenými výhradami proti údajům v rozhodnutí žalované z roku 1997 a 2008, neboť tato rozhodnutí nebyla předmětem řízení, žaloba ze dne 22. 3. 2013 směřovala proti rozhodnutí žalované ze dne 18. 1. 2013.

O nákladech řízení rozhodl soud podle ustanovení § 60 odst. 1 věta první s. ř. s., neboť neúspěšnému žalobci náhrada nákladů řízení nepřísluší a žalovaná na ni podle § 60 odst. 2 s. ř. s. ve spojení s § 118d odst. 1 zákona č. 582/1991 Sb. nemá nárok.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí lze podat **kasační stížnost** ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Liberci dne 18. června 2013.

Mgr. Lucie Trejbalová
samosoudkyně